

JOANNA SIWEK

Uniwersytet Wrocławski

ZASKARŻALNOŚĆ UZASADNIENIA WYROKU WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości poprzez kontrolę legalności działalności administracji publicznej. Są one, co do zasady, sądami o charakterze kasacyjnym – orzekają o zgodności z prawem aktów oraz czynności organu administracji publicznej¹. Orzeczenia sądowe przybierają postać wyroków lub postanowień, przy czym wyroki wydawane są w przypadku rozstrzygania co do meritum sprawy – „w rozstrzygnięciu o charakterze merytorycznym sąd administracyjny orzeka o przedmiocie tego postępowania. W ten sposób wykonuje w stosunku do konkretnej sprawy sądownoadministracyjnej, będącej przedmiotem tego postępowania, podstawową funkcję jako organu sprawującego wymiar sprawiedliwości”². Wyrok sądowy składa się z trzech części – komparycji, sentencji oraz uzasadnienia³. Artykuł 141 p.p.s.a.⁴ przewiduje obowiązek sporządzenia uzasadnienia orzeczenia przez wojewódzki sąd administracyjny z urzędu lub,

¹ J. BORKOWSKI, [w:] *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne*, red. B. ADAMIAK, J. BORKOWSKI, Warszawa 2022, s. 489 i 490.

² T. Woś, [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. T. Woś, Warszawa 2016, s. 763.

³ A. KURZAWA, P. SZUSTAKIEWICZ, [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. A. SKOCZYŁAS, P. SZUSTAKIEWICZ, Warszawa 2023, «Legalis», Komentarz do art. 132, nb 4.

⁴ Ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1634 ze zm.).

w przypadku wydania wyroku oddalającego skargę, na wniosek. Wedle wspomnianego przepisu uzasadnienie wyroku powinno zawierać zwięzłe przedstawienie stanu sprawy, zarzutów podniesionych w skardze, stanowisk pozostałych stron, podstawę prawną rozstrzygnięcia oraz jej wyjaśnienie. Jeżeli w wyniku uwzględnienia skargi sprawa ma być ponownie rozpatrzona przez organ administracji publicznej, uzasadnienie powinno ponadto zawierać wskazania co do dalszego postępowania. Treść uzasadnienia orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego ma kluczowe znaczenie w przypadku podjęcia dalszego postępowania w tej samej sprawie. W konsekwencji sąd, sporządzając uzasadnienie, powinien nie tylko zreferować stan faktyczny sprawy, lecz także zaprezentować przyjętą przez siebie ocenę dokonanych przez organ ustaleń faktycznych pod względem zgodności z prawem⁵. Nie ma konieczności przedstawiania podstawy prawnej w sposób szczególnie rozbudowany, jednakże jej sformułowanie powinno być precyzyjne i klarowne, pozwalające na wyeliminowanie wszelkich wątpliwości co do jej treści. Dzięki temu zarówno strony sporu, jak i sąd wyższej instancji będą mogli ocenić orzeczenie pod względem poprawności zastosowania odpowiednich norm prawnych w danej sprawie⁶. W przypadku uwzględnienia skargi konieczne jest, by uzasadnienie zawierało wskazania co do dalszego postępowania w sprawie – powinny być one jasne, zwięzłe i klarowne, sformułowane w sposób jednoznaczny i konkretny, tak aby i one nie budziły wątpliwości i pozwoliły organowi na usunięcie stwierdzonych przez sąd uchybień, które były przyczyną uchylenia decyzji, a w następstwie na pełne i zgodne z prawem zrealizowanie orzeczenia sądu. Spełnienie przez sąd kryteriów prawidłowości uzasadnienia jest o tyle istotne, że niespełnienie przesłanek zawartych w art. 141 § 4 p.p.s.a. może stanowić samodzielną podstawę kasacyjną na gruncie art. 174 pkt 2 p.p.s.a. Często występującym uchybieniem jest nie tyle niespełnienie owych przesłanek poprzez całkowity brak któregoś z wymaganych elementów, ile skonstruowanie ich w sposób uniemożliwiający kontrolę instancyjną

⁵ Tak też uzasadnienie wyroku NSA z 12 maja 2005 r., FSK 2123/04, «Legalis» nr 74532.

⁶ Por. w uzasadnieniu wyroku NSA z 10 czerwca 2014 r., II GSK 649/13, «Legalis» nr 1043043.

orzeczenia. Wówczas uzasadnienie nie spełnia swojej podstawowej roli, ponieważ jego adresatem są nie tylko strony postępowania, lecz także sąd wyższej instancji⁷.

Wedle art. 153 p.p.s.a. ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie organy, których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia, a także sądy, chyba że przepisy prawa uległy zmianie. Zaznaczyć należy, że przepis ten dotyczy każdego organu działającego następnie w sprawie – również tego, który w wyniku nieprawidłowości postępowania nie działał w postępowaniu pierwotnym. Związanie organów i sądów w tej samej sprawie dotyczy zatem nie tylko sentencji wyroku, lecz także jego uzasadnienia⁸.

Konsekwencją związania organów oceną prawną wyrażoną przez wojewódzki sąd administracyjny jest to, że decyzja wydawana przez organ w ponownym postępowaniu w tej samej sprawie musi odpowiadać interpretacji prawa i ocenie stanu faktycznego zawartej w wyroku. Organ nie może formułować ocen sprzecznych z poglądem sądu. Co więcej, niezastosowanie się przez organ do owej oceny prawnej stanowi kwalifikowaną wadę decyzji oraz samodzielną podstawę wniesienia skargi kasacyjnej na gruncie art. 174 pkt 1 p.p.s.a. w zw. z art. 153 p.p.s.a.

W dalszej części artykułu rozważona zostanie zasadność postulatu wprowadzenia *directe* w przepisach prawa możliwości zaskarżenia orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w części będącej uzasadnieniem.

Niejednokrotnie ma miejsce sytuacja, w której to strona, pomimo korzystnego dla siebie wyniku postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym (uwzględnienie żądania strony w sentencji wyroku), nie jest zadowolona z treści części bądź całości uzasadnienia orzeczenia. Przykładem takiego stanu faktycznego może być sytuacja, w której

⁷ I. RZUCIDŁO, *Uzasadnienie orzeczenia sądowego, ujęcie teoretyczne a poglądy doktryny*, Warszawa 2020, s. 226; por. w uzasadnieniu wyroku NSA z 17 stycznia 2024 r., I GSK 1873/22, «Legalis» nr 3037602.

⁸ M. GRZYWACZ, M. JAGIELSKA, J. JAGIELSKI, R. STANKIEWICZ, [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. R. HAUSER, M. WIERZBOWSKI, Warszawa 2023, «Legalis», Komentarz do art. 153, nb 4.

wojewódzki sąd administracyjny prawidłowo uwzględnił skargę, jednakże w uzasadnieniu oparł się na niewłaściwej podstawie faktycznej bądź prawnej. Niezadowolenie z treści uzasadnienia ujawnia się szczególnie często w przypadkach, w których to sprawa przekazywana jest do ponownego rozpoznania, a uzasadnienie zawiera wskazówki dla organów dotyczące dalszego postępowania w sprawie. Związanie organu oceną stanu faktycznego i prawnego zawartą w uzasadnieniu może doprowadzić do sytuacji, w której to dalsze postępowanie w sprawie zakończy się niekorzystnym dla strony rozstrzygnięciem. Wówczas to zaskarżenie wydanej w ponownym postępowaniu decyzji nie będzie możliwe na podstawie zarzutu naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, o ile organ zastosował się do wskazań zawartych w uzasadnieniu wyroku. W przypadku natomiast, gdyby organ działający w ponownym postępowaniu w tej samej sprawie uznał ocenę wyrażoną przez sąd w wyroku za nieprawidłową, nie ma on możliwości wyrażenia swojej dezaprobaty dla owego poglądu – naruszenie art. 153 p.p.s.a. stanowi bowiem, jak już wspomniano, samodzielną podstawę kasacyjną⁹. W konsekwencji ani skarżący, ani organ *de facto* nie ma możliwości zaskarżenia błędnego, w jego ocenie, uzasadnienia orzeczenia WSA. W doktrynie podnosi się, że uzasadnienie orzeczenia może być zaskarżone niejako przy okazji zaskarżenia wyroku w całości¹⁰. Takie rozwiązanie naraża jednak skarżącego na zmianę, wbrew jego intencji, korzystnego dla niego, w istocie, orzeczenia. W przypadku niestwierdzenia nieprawidłowości postępowania pierwszoinstancyjnego przez Naczelny Sąd Administracyjny skarga zostanie oddalona, nawet jeżeli NSA uzna, że zgodnie z twierdzeniem skarżącego uzasadnienie wyroku jest błędne. Na kanwie art. 184 p.p.s.a. *in fine* Naczelny Sąd Administracyjny oddala skargę kasacyjną, jeżeli zaskarżone orzeczenie, mimo błędnego uzasadnienia, odpowiada prawu. Przepis ten znajduje zastosowanie w wypadkach, w których nie ma wątpliwości, że nawet po usunięciu nieprawidłowości uzasadnienia sentencja wyroku pozostałaby

⁹ *Ibidem*, Komentarz do art. 153, nb 7.

¹⁰ H. KNYIAK-SUDYKA, *Skarga i skarga kasacyjna w postępowaniu sądowoadministracyjnym*, Warszawa 2021, s. 173.

niezmieniona. Naczelny Sąd Administracyjny zgodnie z art. 193 zdanie pierwsze *in fine* i zdanie drugie p.p.s.a. ma obowiązek uzasadnienia wyroku oddalającego skargę kasacyjną z urzędu, podając przy tym ocenę zarzutów zawartych w skardze. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości uzasadnienia wojewódzkiego sądu administracyjnego, NSA w uzasadnieniu wyroku oddalającego skargę na tej podstawie, że orzeczenie odpowiada prawu, mimo błędnego uzasadnienia, winien wyrazić ocenę prawną, która zastąpi oceny przedstawione w owym nieprawidłowym uzasadnieniu wyroku WSA. Chociaż taka powinność nie wynika wprost z przepisów ustawy, praktyka wyraźnie wskazuje na taką konieczność, a wyroki oddalające skargę na podstawie art. 184 *in fine* zawierają w uzasadnieniu rozstrzygnięcia zastępujące ocenę sytuacji prawno-faktycznej zawartą w błędnym uzasadnieniu orzeczenia sądu pierwszej instancji¹¹. „W sytuacji objętej dyspozycją z art. 184 – część druga – Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, sąd kasacyjny, oddalając skargę, wyrazi¹² w uzasadnieniu orzeczenia właściwą ocenę prawną i wskazania, które będą wiążące (art. 153 w zw. z art. 193 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi)”¹³. Wobec jednolitej linii orzeczniczej nie wydaje się bezwzględnie potrzebą wprowadzenie dodatkowej regulacji prawnej wymuszającej na Naczelnym Sądzie Administracyjnym *expressis verbis* zastąpienie błędnego uzasadnienia wyroku pierwszoinstancyjnego prawidłową oceną prawną w uzasadnieniu wyroku drugiej instancji. Wówczas interpretacje przedstawione przez Naczelny Sąd Administracyjny staną się wiążące dla organów w sprawie¹⁴. „Naruszenie prawa, które nie ma wpływu na trafność i zasadność rozstrzygnięcia, powinno skutkować oddaleniem skargi kasacyjnej, wówczas na podstawie art. 184 *in fine* ustawy – Prawo

¹¹ Por. np. wyrok NSA z 10 kwietnia 2018 r., II FSK 914/16, «Legalis» nr 1789853, oraz wyrok NSA z 20 stycznia 2022 r., III FSK 1708/21, «Legalis» nr 2670193.

¹² Zgodnie z wykładnią językową użycie czasownika „wyrazi” wskazuje na konieczność wyrażenia przez NSA oceny prawnej oraz wskazań.

¹³ Wyrok NSA z 31 stycznia 2014 r., II FSK 118/12, «Legalis» nr 787808.

¹⁴ W. PIĄTEK, [w:] *Środki zaskarżenia w postępowaniu sądowoadministracyjnym wraz z wzorami pism procesowych*, red. R. HAUSER, W. PIĄTEK, A. SKOCZYŁAS, Warszawa 2013, s. 253.

o postępowaniu przed sądami administracyjnymi za wiążące należy przyjąć stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego¹⁵. Wyrok WSA, pomimo przymiotu prawomocności, straci w części uzasadnienia moc obowiązującą.

Rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę nie jest jednoznacznie korzystne dla skarżącego – nawet jeżeli sąd orzeknie zgodnie z jego faktyczną wolą, zmieniając uzasadnienie wyroku WSA, to w świetle prawa będzie to sprawa rozstrzygnięta na jego niekorzyść, a w konsekwencji na podstawie art. 204 p.p.s.a., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, strona ta zostanie obciążona niejednokrotnie niemałymi kosztami postępowania przed NSA. Naczelny Sąd Administracyjny może jednak z urzędu, opierając się na zasadzie słuszności i art. 207 § 2 p.p.s.a., odstąpić od zasądzenia zwrotu całości lub części kosztów postępowania od strony, dla której wynik postępowania był niekorzystny¹⁶. Tak też na przykład uzasadnienie wyroku NSA (II FSK 914/16): „Naczelny Sąd Administracyjny uznał jednocześnie, że przypadek oddalenia skargi kasacyjnej skarżącej, mimo pełnej zasadności sformułowanych w niej zarzutów, należy zakwalifikować jako «szczególnie uzasadniony» w rozumieniu art. 207 § 2 PostAdmU, co pozwalało na odstąpienie na podstawie tego przepisu od zasądzenia zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego w całości”¹⁷. Jest to jednak jedynie fakultatywne uprawnienie sądu, który orzeka po przeanalizowaniu całokształtu okoliczności konkretnej sprawy¹⁸.

Nie budzi wątpliwości, że sytuacja, w której skarżący jest pozbawiony przez ustawodawcę możliwości dochodzenia zmiany orzeczenia w sposób jednoznacznie zgodny ze swoją wolą, powinna obligować sąd do odstąpienia od zasądzenia zwrotu kosztów postępowania od strony.

¹⁵ Uzasadnienie wyroku NSA z 17 września 2019 r., I GSK 138/17, «Legalis» nr 2247939.

¹⁶ M. GRZYWACZ, M. JAGIELSKA, J. JAGIELSKI, R. STANKIEWICZ, *op. cit.*, Komentarz do art. 207, nb 3, 5, 7, 10.

¹⁷ Uzasadnienie wyroku NSA z 10 kwietnia 2018 r., II FSK 914/16, «Legalis» nr 1789853.

¹⁸ M. GRZYWACZ, M. JAGIELSKA, J. JAGIELSKI, R. STANKIEWICZ, *op. cit.*, Komentarz do art. 207, nb 7.

Wolą strony nigdy nie było uchylenie orzeczenia sądu pierwszej instancji – celem była jedynie zmiana uzasadnienia omawianego orzeczenia i ten cel został osiągnięty. Postulować zatem należy wprowadzenie przez ustawodawcę obligatoryjnego odstąpienia od zwrotu kosztów postępowania, którego przesłanką byłoby oddalenie skargi kasacyjnej przez NSA na podstawie art. 184 *in fine* p.p.s.a.

Rozważając obowiązującą regulację prawną, można podać w wątpliwość, czy obecny stan prawny definitywnie nie daje możliwości zaskarżenia jedynie uzasadnienia wyroku WSA. Wszakże art. 176 § 1 pkt 1 stanowi, jakoby skarga kasacyjna powinna zawierać wskazanie, czy dane orzeczenie zaskarżone jest w całości, czy też w części. Jak wskazano wyżej, uzasadnienie stanowi część orzeczenia. Ukształtowana linia orzecznicza jednoznacznie wskazuje jednak, jakoby uzasadnienie orzeczenia nie stanowiło jego samodzielnej części i w związku z tym nie może ono być samodzielnym przedmiotem zaskarżenia. Jakkolwiek inna interpretacja przepisu 176 § 1 pkt 1 jest możliwa na gruncie wykładni językowej i popierana przez nieliczne głosy doktryny – tak też Aleksander Kwaśniak „O ile w doktrynie i orzecznictwie podnosi się, że jako «część» wyroku w rozumieniu art. 176 § 1 pkt 1 p.p.s.a. należy rozumieć wyodrębnioną jednostkę redakcyjną sentencji, o tyle trudno w istocie odnaleźć argumenty przekonujące o tym, że rozumowanie przeciwne (a zatem, iż może tu równie dobrze chodzić o uzasadnienie wyroku) jest rozumowaniem błędnym”¹⁹ – tak należy rozważyć konsekwencje zastosowania rozwiązania, w którym orzeczenie może być zaskarżone jedynie co do treści jego uzasadnienia bądź też nawet jego części. Za zasadną należy uznać interpretację, wedle której nie było celem ustawodawcy umożliwienie wniesienia skargi kasacyjnej postulującej uchylenie jedynie uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji. Wskazuje na to między innymi fakt, że ustawodawca wprowadził w postępowaniu karnym rozwiązanie pozwalające na zaskarżenie orzeczenia sądu pierwszej instancji w części dotyczącej samego uzasadnienia wyroku, *expressis verbis* zezwalając na to w treści przepisu art. 425 § 2 *in fine*

¹⁹ A. KWAŚNIAK, *O potrzebie zaskarżania uzasadnień wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych – głos w dyskusji*, «Przegląd Prawa Publicznego» 9/2021, s. 61.

k.p.k.: „Przedmiotem zaskarżenia może być również samo uzasadnienie orzeczenia”²⁰.

W przypadku postępowania przed sądami administracyjnymi uzasadnienie wyroku może wpływać na kształtowanie sytuacji prawnej i faktycznej podmiotu. „Oderwanie” uzasadnienia od sentencji wyroku nie jest więc możliwe. „Uzasadnienie wyroku nie jest instytucją wtórną w stosunku do postępowania przeprowadzonego przed sądem administracyjnym, ale przeciwnie – błędne uzasadnienie orzeczenia może prowadzić do niezgodnego z prawem załatwienia sprawy, obarczone zaś nim orzeczenie, co do zasady, nie odpowiada prawu”²¹.

Zmiana samego uzasadnienia może prowadzić do rozbieżności pomiędzy sentencją a uzasadnieniem, czego zaakceptować nie można. Z drugiej strony jednak zaskarżenie uzasadnienia w drodze zaskarżenia wyroku w całości może prowadzić do zmiany jedynie uzasadnienia, które to od momentu uzyskania prawomocności przez wyrok NSA będzie miało moc wiążącą w stosunku do stron oraz organów w dalszym postępowaniu w sprawie. Również tu istnieje zatem ryzyko powstania rozbieżności pomiędzy sentencją orzeczenia a jego uzasadnieniem. Rolą Naczelnego Sądu Administracyjnego jest zatem opracowanie uzasadnienia odpowiadającego prawu, które będzie zgodne z sentencją wyroku. Dlatego też ustawodawca przewiduje możliwość zmiany treści samego uzasadnienia orzeczenia jedynie w wypadku, gdy orzeczenie to odpowiadałoby prawu. Odpowiadanie orzeczenia prawu należy, jak sądzę, w takim stanie rzeczy rozumieć jako zgodny z prawem pogląd wyrażony w sentencji wyroku – jedyne „prawidłowe” orzeczenie co do meritum sprawy, które pozostałoby niezmienione w wypadku prawidłowej (według NSA) oceny stanu prawnego i faktycznego przez WSA²². Już sama taka wykładnia omawianego przepisu, dominująca w orzecznictwie i piśmiennictwie, prowadzi do wniosku, że uzasadnienie nie jest traktowane przez judykaturę i doktrynę jako integralna

²⁰ Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 37).

²¹ Wyrok NSA z 5 grudnia 2023 r., III OSK 3168/21, «Legalis» nr 3023404.

²² K. ZAORSKI, *Błędne uzasadnienie orzeczenia (art. 184 p.p.s.a.) a prawo do sądu*, «Studia Prawnicze» 4/2014, s. 175 i n.

część orzeczenia²³. Właśnie ze względu na możliwość uzyskania mocy oddziaływania przez uzasadnienie uważam taki pogląd za nietrafny. Trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, w której to można uznać orzeczenie, w którym błędne uzasadnienie w błędny – tzn. nieodpowiadający prawu – sposób kształtuje przyszłą sytuację prawno-faktyczną jednostki, za odpowiadające prawu.

Jednakże, aby nie doprowadzić do sytuacji niezgodności pomiędzy sentencją a uzasadnieniem, należałoby rozważyć wprowadzenie regulacji, w której skarżący ma wybór pomiędzy zaskarżeniem całego orzeczenia jak dotychczas oraz zaskarżeniem orzeczenia jedynie w części dotyczącej jego uzasadnienia. Podstawą wniesienia skargi kasacyjnej dotyczącej orzeczenia w części odpowiadającej uzasadnieniu pozostawałby art. 174 p.p.s.a. Uwzględnienie skargi w proponowanej formie możliwe byłoby jedynie w wypadku, w którym zmiana błędnego uzasadnienia nie doprowadziłaby do rozbieżności pomiędzy sentencją a uzasadnieniem – w przeciwnym razie skarga zostałaby oddalona. W wypadku uwzględnienia skargi Naczelny Sąd Administracyjny wydawałby orzeczenie reformatoryjne kończące postępowanie sądowe w sprawie, co *de facto* ma miejsce już w istniejącym stanie prawnym – wszakże zmieniając treść uzasadnienia wyroku, Naczelny Sąd Administracyjny uchyla ów wyrok w zmienianej części i w tej części też wyrok wojewódzkiego sądu administracyjnego traci moc wiążącą, pomimo utrzymania jego prawomocności²⁴. Nie byłoby zasadne rozwiązanie, w którym NSA wydawałby orzeczenie uchylające wyrok sądu pierwszej instancji oraz przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania, jeżeli uchylane orzeczenie odpowiada prawu. Wówczas rola WSA ograniczałaby się jedynie do zmiany treści uzasadnienia wyroku – zgodnie z art. 190 zdanie pierwsze p.p.s.a. wojewódzki sąd administracyjny w sprawie przekazanej do ponownego rozpoznania jest związany wykładnią prawa przedstawioną przez Naczelny Sąd Administracyjny – czego zaakceptować nie można między innymi ze względu na zasady

²³ Por. T. Woś, *op. cit.*, s. 828.

²⁴ H. KNYSIAK-SUDYKA, [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. T. Woś, Warszawa 2016, s. 1104 i 1105.

ekonomiki procesowej oraz zapobieganie przewlekłości postępowania. Ze względu na związanie Naczelnego Sądu Administracyjnego granicami skargi sąd kontrolowałby treść sentencji jedynie w zakresie badania ważności postępowania. Ryzykiem takiego rozwiązania jest natomiast możliwość pozostawienia w obrocie prawnym orzeczenia o błędnej sentencji, wydanego w ważnym postępowaniu. Niebezpieczeństwo to niwelowane jest natomiast poprzez zasadę kontradiktoryjności oraz możliwość wniesienia skargi kasacyjnej przez stronę przeciwną, dla której wszakże w analizowanych przypadkach sentencja wyroku sądu pierwszej instancji byłaby niekorzystna.

W celu optymalizacji ekonomiki postępowania skarga dotycząca jedynie uzasadnienia rozpatrywana powinna być w składzie jednego sędziego na posiedzeniu niejawnym – należy bowiem pamiętać, że rozpatrzenie zarzutów dotyczących samego uzasadnienia nie ma takiej doniosłości prawnej, jak rozpatrzenie zarzutów dotyczących sentencji wyroku, a ich uwzględnienie nie skutkuje utratą prawomocności orzeczenia. Samo uzasadnienie nie stanowi rozstrzygnięcia co do meritum sprawy. Ponadto ten typ skargi kasacyjnej wnoszony byłby przez stronę, na której korzyść rozstrzygnięto w pierwszej instancji. W wypadku jednak wniesienia skargi kasacyjnej również przez stronę przeciwną (a więc stronę, dla której sentencja wyroku sądu pierwszej instancji jest niekorzystna) sprawa powinna być rozpoznawana w formie dotychczas przewidzianej.

Proponowana nowelizacja skutkowałaby z całą pewnością lepszym zrozumieniem prawa wśród społeczeństwa – trudno jest bowiem wymagać od stron, aby uznawały konieczność zaskarżenia całości orzeczenia oraz poniesienie swego rodzaju ryzyka zmiany owego orzeczenia na ich niekorzyść za zasadne.

Ze szczególnym niezrozumieniem może spotkać się konieczność pokrycia kosztów postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w wypadku, w którym sąd oddała skargę, zmieniając błędne uzasadnienie – może budzić to wśród skarżących poczucie niesprawiedliwości i kreować pytanie – dlaczego strona, której wnioski były słuszne, ponosi konsekwencje finansowe nierzetelności wojewódzkiego sądu administracyjnego przy wydawaniu zaskarżanego orzeczenia.

W gruncie rzeczy przedstawiona nowelizacja nie zmieniałaby sposobu orzekania w omawianych przypadkach, jednak doprowadziłaby do zmiany sposobu orzekania w zakresie kosztów sądowych – wszakże to skarżący, który zasadnie zaskarżył uzasadnienie wyroku, byłby stroną, na której korzyść orzeczono. Takie rozwiązanie stanowi swego rodzaju alternatywę dla wprowadzenia postulowanej wyżej zmiany dotyczącej orzekania odnośnie do kosztów sądowych w wypadkach zastosowania art. 184 *in fine* p.p.s.a.

Podkreślić należy ponadto, że *de lege lata* niejednokrotnie skargi kasacyjne wniesione w związku z uchybieniami uzasadnienia orzeczenia są odrzucane przez Naczelny Sąd Administracyjny na podstawie art. 178 p.p.s.a. w zw. z art. 180 p.p.s.a. jako niespełniające wymogów zawartych w art. 176 p.p.s.a.^{25, 26} Skarga taka *de facto* zakresem zaskarżenia obejmuje jedynie treść uzasadnienia, a na gruncie obowiązujących przepisów nie jest możliwe zaskarżenie jedynie uzasadnienia – skarga kasacyjna oparta na zarzutach dotyczących uzasadnienia, a nie odnosząca się do innych naruszeń prawa, kwalifikowana jest jako niedopuszczalna²⁷. Tak też wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 marca 2010 r. (II GSK 968/09): „[...] strona nie zgadzając się z częścią uzasadnienia, może je zakwestionować, zaskarżając całe orzeczenie, które podlegałoby weryfikacji w trybie art. 184 i art. 185 PostAdmU. [...] Skarżący mógłby uzyskać zmianę uzasadnienia jedynie w przypadku zaskarżenia całego orzeczenia. Wtedy Sąd, stwierdzając brak naruszenia prawa w zakresie rozstrzygnięcia, oddaliłby skargę kasacyjną, a jednocześnie, gdyby zarzuty strony okazały się skuteczne, zmieniłby uzasadnienie. Z podanych przyczyn Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że skarga kasacyjna Ł.D. jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 178

²⁵ W. PIĄTEK, *op. cit.*, s. 164.

²⁶ Por. w uzasadnieniu postanowienia NSA z 7 marca 2013 r., II FSK 1376/11, «Legalis» nr 738149, oraz w uzasadnieniu postanowienia NSA z 21 lutego 2012 r., II FSK 1480/10, «Legalis» nr 429724.

²⁷ A. HYŻOREK, *Zaskarżanie skargą kasacyjną uzasadnienia orzeczenia wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny. Przyczynek do dyskusji nad kształtem regulacji*, «Przegląd Prawa Publicznego» 10/2020, s. 81.

z związku z art. 193 PostAdmU²⁸. Co więcej, skarga taka powinna ulec odrzuceniu już na etapie samokontroli przez wojewódzki sąd administracyjny na gruncie art. 178 p.p.s.a. w zw. z art. 176 p.p.s.a.²⁹

Nie można uznać za zasługujące na aprobatę rozwiązania, w którym sąd odrzuca skargę kasacyjną wyłącznie na tej podstawie, że zarzuty dotyczą jedynie uzasadnienia orzeczenia WSA. Pamiętać należy, że w przypadku, kiedy to skarga nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na „odpowiadanie orzeczenia prawu”, istnieje możliwość zmiany uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia przez NSA na podstawie art. 184 *in fine* p.p.s.a.

W aktualnym stanie prawnym nie należy zatem pochopnie odrzucać skargi kasacyjnej w wypadkach, w których możliwe będzie zastosowanie art. 184 *in fine* p.p.s.a. Odrzucenie skargi kasacyjnej w przytoczonym stanie faktycznym może prowadzić do odebrania stronie prawa sprawiedliwego procesu oraz pozostawienia w obrocie prawnym orzeczenia, które zawiera błędne uzasadnienie. Może to rodzić konsekwencje w postaci *de facto* przeprowadzenia wadliwego postępowania administracyjnego w tej samej sprawie. Skutkować to będzie brakiem możliwości zaskarżenia wydanej w ponownym postępowaniu decyzji, jeżeli organ, stosując się do opinii prawnej oraz wskazań co do dalszego postępowania, zawartych w błędnym uzasadnieniu, zachowa się w sposób naruszający prawo – strona nie może podnieść zarzutów naruszenia prawa, jeżeli decyzja odpowiada wyrokowi sądu administracyjnego, które jak należy jeszcze raz podkreślić, jest błędne. Odrzucenie skargi kasacyjnej opartej na zarzutach dotyczących uzasadnienia orzeczenia nie tylko zamyka stronie gwarantowaną konstytucyjnie drogę sądową, lecz także może prowadzić do naruszania zasady niepogarszania sytuacji strony. Zauważyć należy bowiem, że nieodpowiadające prawu uzasadnienie może zawierać rozstrzygnięcia, które doprowadzą do wydania w ponownym postępowaniu decyzji, która będzie dla strony mniej korzystna niż decyzja wydana w postępowaniu pierwotnym.

²⁸ Wyrok NSA z 9 marca 2010 r., II GSK 968/09, «Legalis» nr 280438.

²⁹ Por. w uzasadnieniu postanowienia WSA w Poznaniu z 29 lipca 2019 r., I SA/Po 731/18, «Legalis» nr 2195318.

Rodzi to poważne wątpliwości w sytuacji, kiedy to postępowanie przed sądem pierwszej instancji z pozoru zakończyło się rozstrzygnięciem korzystnym dla strony, jednak popełnione przez sąd błędy nie tylko nie mogą być zaskarżone, lecz także mogą kształtować negatywnie sytuację faktyczno-prawną podmiotu.

Uzasadnienie orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego może być dotknięte również innymi wadami niż nieprawidłowa interpretacja stanu faktycznego i błędna wykładnia przepisów. Niekiedy sąd w uzasadnieniu nie odnosi się do wszystkich podniesionych przez skarżącego zarzutów. Co prawda, jak stanowi art. 134 § 1 p.p.s.a., wojewódzki sąd administracyjny nie jest związany zarzutami i wnioskami skargi, jednakże bynajmniej nie oznacza to, jakoby sąd nie miał obowiązku odniesienia się do wszystkich zarzutów skargi. Przepis ten rozszerza zakres rozpoznania sprawy, jednak minimalnym przedmiotem rozważań sądu pozostają kwestie podniesione przez stronę. Sąd administracyjny obligatoryjnie rozpatruje sprawę przynajmniej w zakresie, w którym żąda tego strona. Niezasadne jest wybiórcze odniesienie się do zarzutów poprzez rozważenie tylko niektórych z nich przy jednoczesnym pominięciu pozostałych³⁰. W doktrynie podnosi się, że taka niepełność uzasadnienia orzeczenia WSA może stanowić niekiedy samodzielną podstawę kasacyjną. Naczelny Sąd Administracyjny wyraźnie zaznaczył, że odniesienie się do wszystkich zarzutów skargi jest obowiązkiem sądu administracyjnego³¹. Co więcej, to właśnie z treści uzasadnienia ma wynikać, że sąd rozważył wszystkie zarzuty

³⁰ M. GRZYWACZ, M. JAGIELSKA, J. JAGIELSKI, R. STANKIEWICZ, *op. cit.*, Komentarz do art. 134, nb 7.

³¹ Por. w uzasadnieniu wyroku NSA z 29 lutego 2024 r., III OSK 3608/21, «Legalis» nr 3056163: „Sąd ma także obowiązek ustosunkowania się do wszystkich zgłoszonych zarzutów. Uzasadnienie wyroku powinno być tak sporządzone, aby wynikało z niego, dlaczego sąd uznał zaskarżone orzeczenie za zgodne lub niezgodne z prawem, dlaczego nie stwierdził, czy stwierdził w rozpatrywanej sprawie naruszenia przez organy administracji przepisów prawa materialnego, czy też przepisów procedury w stopniu, który mógłby mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia”, a także w uzasadnieniu wyroku NSA z 17 stycznia 2024 r., I GSK 1873/22, «Legalis» nr 3037602: „[...] z treści uzasadnienia wyroku powinno wynikać, że sąd przeanalizował wszystkie zarzuty zamieszczone w skardze, konfrontując je z ustaleniami poczynionymi przez organy i z materiałem

podniesione w skardze. Naczelny Sąd Administracyjny wydawał również wyroki wysnuwające jeszcze dalej idące obowiązki względem sądów administracyjnych – podnoszono bowiem, że niezbędne jest zawarcie przez sąd administracyjny w uzasadnieniu dogłębnej analizy wszystkich zarzutów skargi, skonfrontowanie ich z twierdzeniami strony przeciwnej oraz jednoznaczne wyjaśnienie ich zasadności bądź niezasadności, w sposób, który umożliwi instancyjną kontrolę rozstrzygnięcia oraz zrozumienie motywów orzeczenia przez strony. Wedle wyroku NSA I FSK 1423/08 niespełnienie przez uzasadnienie wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego wskazanych wyżej wymogów często uznawane jest za naruszenie art. 141 § 4 p.p.s.a. uzasadniające uchylene zaskarżonego orzeczenia³². Liczne głosy przeciwne przedstawiane w orzecznictwie wskazują jednak na brak konieczności odniesienia się do wszystkich podniesionych zarzutów w wypadku, kiedy to zarzuty te nie mają wpływu na wyrokowanie³³.

Pominięcie pewnych elementów stanu faktycznego oraz nieodniesienie się do całości argumentacji przedstawionej przez strony nie jest uznawane za naruszenie art. 141 § 4 p.p.s.a., o ile nie powoduje niemożności przeprowadzenia kontroli instancyjnej, a w konsekwencji nie może ono stanowić podstawy do wniesienia skargi kasacyjnej. Interpretacja ta może powodować jednak niekorzystne konsekwencje dla strony. Brak ukształtowania jednolitej linii orzeczniczej jest konsekwencją braku możliwości oceny podnoszonego problemu w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego. Nie należy jednoznacznie wskazywać, jakoby lakoniczne odniesienie się do zarzutów skargi w każdym przypadku stanowiło naruszenie przepisu art. 141 § 4 w stopniu pozwalającym na uznanie tego naruszenia za samodzielną podstawę kasacyjną. Z całą pewnością natomiast, mając na względzie prawo do sądu oraz konieczność uzasadnienia wyroku w sposób umożliwiający stronie zrozumienie motywów, którymi kierował się sąd pierwszej instancji, należy

dowodowym sprawy; motywy wyroku muszą być przy tym jasne oraz przekonujące, stanowić konsekwentną i logiczną całość”.

³² I. RZUCIDŁO, *op. cit.*, s. 227 i n.

³³ W. PIĄTEK, *op. cit.*, s. 251.

z ostrożnością podchodzić do negatywnego oceniania przedstawionych uchybień uzasadnienia jako podstaw skargi kasacyjnej.

Rozważyć należy konsekwencje braku odniesienia się do części zarzutów podniesionych w skardze. W przypadku ponownego rozpoznania sprawy organ nie może uznać, że brak odniesienia się do zarzutu jest równoznaczny z uznaniem zarzutu za niezasadny. W przypadku popełnienia przez organ w postępowaniu ponownym błędów podniesionych w zarzutach pominiętych przez sąd w postępowaniu sądowoadministracyjnym, nie można odebrać stronie prawa do podniesienia tych samych zarzutów w ponownym postępowaniu przed wojewódzkim sądem administracyjnym. Sytuacja taka ma miejsce również, kiedy to uzasadnienie wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego zawiera uchybienia uzasadnienia odnośnie do ustalenia stanu faktycznego sprawy uniemożliwiające przeprowadzenie kontroli instancyjnej. Wówczas, jak niejednokrotnie stwierdzał Naczelny Sąd Administracyjny, ocena zarzutów dotyczących naruszenia przez WSA prawa materialnego byłaby przedwczesna. Tak też wyrok NSA z 29 lutego 2024 r.³⁴: „W skardze kasacyjnej trafnie zarzucono, że Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wyroku w sposób nienależyty wyjaśnił podstawę prawną rozstrzygnięcia, która nie zawiera stanowiska co do stanu faktycznego sprawy, nie daje możliwości jednoznacznej rekonstrukcji podstawy rozstrzygnięcia, uniemożliwia skarżącemu ocenę i kontrolę toku rozumowania sądu, pozbawiając możliwości rzeczowego polemizowania z dokonaną oceną stanu faktycznego i prawnego sprawy [...]. W związku z powyższym Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że wadliwy sposób sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku uniemożliwia kontrolę zasadności pozostałych zarzutów skargi kasacyjnej (zarówno procesowych, jak i materialnoprawnych). Ocena taka byłaby bowiem przedwczesna”. Jest to sytuacja wyjątkowa, ponieważ co do zasady sąd, odnosząc się do wszystkich zarzutów skargi, winien rozwiązać wszelkie wątpliwości co do dalszego postępowania w sprawie, a organ, zgodnie z art. 153 p.p.s.a., jest obowiązany postępować zgodnie z wyrokiem wydanym w sprawie. Sytuacja, w której organ nie zastosowałby się do oceny

³⁴ Wyrok NSA z 29 lutego 2024 r., III OSK 6577/21, «Legalis» nr 3056167.

prawnej sądu, stanowi samodzielną podstawę kasacyjną. Jeżeli jednak stanowisko wojewódzkiego sądu administracyjnego jest stanowcze i klarowne w kwestii wykładni przepisu prawa materialnego, co do którego skarżący podnosi zarzuty, nic nie stoi na przeszkodzie, aby Naczelny Sąd Administracyjny odniósł się także i do tych zarzutów. Poprzestanie bowiem na analizie zarzutów dotyczących naruszeń prawa procesowego mogłoby skutkować mylnym przekonaniem wojewódzkiego sądu administracyjnego w ponownym postępowaniu, jakoby dokonana wcześniej ocena prawa materialnego była prawidłowa. Mogłoby to doprowadzić do ponownego podniesienia tych samych zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego w skardze kasacyjnej. Z całą pewnością nie jest to zgodne z zasadą ekonomiki procesowej oraz prowadzi do przewlekłości postępowania przed sądami administracyjnymi bez uzasadnionej przyczyny³⁵.

Uchwałą siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego przesądzono, że art. 141 § 4 p.p.s.a. może stanowić samodzielną podstawę kasacyjną, jeżeli na podstawie uzasadnienia wyroku nie można wywieść stanu faktycznego przyjętego przez WSA jako podstawę wyrokowania³⁶. Tak też wyrok NSA: „Uzasadnienie orzeczenia, które nie pozwala na jednoznaczne ustalenie przesłanek, jakimi kierował się Sąd I instancji, podejmując zaskarżone orzeczenie, uznać należy za dotknięte wadą, która nie pozwala na kontrolę kasacyjną tego orzeczenia”³⁷. Podnosi się jednak, jakoby wspomniany przepis nie mógł być podstawą zwalczania oceny prawnej sądu administracyjnego³⁸. Problem ten był także przedmiotem wielu rozstrzygnięć sądów administracyjnych, wedle których wskazuje się między innymi, że: „Naczelny Sąd Administracyjny w toku postępowania kasacyjnego nie może dokonywać samodzielnych ustaleń. Rolą Naczelnego Sądu Administracyjnego jest dokonywanie kontroli prawidłowości rozstrzygnięć sądu I instancji. A zatem w przypadku,

³⁵ J. DRACHAL, [w:] *Wzory pism i orzeczeń w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, red. B. DAUTER, J. DRACHAL, M. NIEZGÓDKA-MEDEK, Warszawa 2018, s. 577 i 578.

³⁶ Uchwała składu siedmiu sędziów NSA z 15 lutego 2010 r., II FPS 8/09.

³⁷ II OSK 1109/05, «Legalis» nr 222915.

³⁸ I GSK 190/12, «Legalis» nr 1068248.

gdy uzasadnienie wyroku nie zawiera istotnych ustaleń oraz stanowiska sądu co do podnoszonych zarzutów, prowadzi do wniosku, że ocena rozstrzygnięcia nie daje się skontrolować³⁹.

W wypadkach niemożności przeprowadzenia kontroli instancyjnej orzeczenie wojewódzkiego sądu administracyjnego podlega uchyleniu, a sprawa zostaje przekazana do ponownego rozpoznania.

Konieczność przedstawienia przez sąd determinant wydanego orzeczenia, a zatem wymóg sporządzenia uzasadnienia wyroku z należytą szczegółowością (szczegółowość ta nie może jednak powodować, że orzeczenie stanie się nieprzejryste, rozwlekłe i trudne do zrozumienia), pozwala na przesłedzenie toku rozumowania sądu. Zadaniem sądu jest zachowanie równowagi pomiędzy koniecznością analizy stanu faktycznego oraz zarzutów podniesionych w skardze a wymogiem, aby orzeczenie było zrozumiałe. Zbyt długie i zawiłe uzasadnienie może sprawić, że trudne do zrozumienia przez nieprofesjonalistów zagadnienia prawne staną się dla strony całkowicie nieprzystępne i niemożliwością stanie się kontrola orzeczenia przez stronę⁴⁰.

Problem sporządzania przez sądy uzasadnień niejasnych i trudnych do zrozumienia został w teorii rozwiązany przez ustawodawcę w art. 158 p.p.s.a., który to przepis zezwala sądowi⁴¹, który wydał orzeczenie, na rozstrzygnięcie postanowieniem co do wątpliwości, które to orzeczenie budzi. Uwzględnienie wniosku o wydanie postanowienia w przedmiocie wykładni treści wyroku powinno mieć miejsce jedynie, kiedy to wyrok w sposób obiektywny budzi wątpliwości interpretacyjne. Postanowienie nie może być jedynie odpowiedzią na pytania strony. Omawiany przepis w żaden sposób nie otwiera sądowi drogi do uzupełnienia treści wydanego orzeczenia zarówno w sentencji, jak i w uzasadnieniu. Co oczywiste, niedopuszczalne jest dokonanie wykładni tego, co w wyroku nie zostało zawarte. Wykładnia treści orzeczenia powinna być dokonywana na gruncie art. 158 p.p.s.a. jedynie w sytuacjach, w których jest to niezbędne do dokonania prawidłowej interpretacji sentencji wyroku.

³⁹ II FSK 624/05, «Legalis» nr 82225.

⁴⁰ I. RZUCIDŁO, *op. cit.*, s. 238.

⁴¹ W miarę możliwości powinien być to sąd w tym samym składzie.

Prowadzi to do wniosku, jakoby niemożliwe było wydanie postanowienia w sprawie wykładni uzasadnienia, jeżeli wyrok nie budzi wątpliwości w swej sentencji⁴².

Restrykcyjność wymogów nałożonych na sędziów w zakresie wydawania orzeczeń oraz sporządzania ich uzasadnień pozytywnie wpływa na przestrzeganie przez sądy konstytucyjnej zasady praworządności. Obowiązek wydawania orzeczeń w sposób jasny, zwięzły i klarowny, a także możliwość poddania orzeczenia kontroli w toku instancji powoduje, że sędziowie nie podejmują decyzji o treści orzeczenia pochopnie. Sporządzenie uzasadnienia o wymienionych powyżej cechach wymaga bowiem głębszej analizy stanu faktycznego oraz prawnego. Co więcej, zapobiega to powstawaniu rozbieżności pomiędzy sentencją orzeczenia a jego uzasadnieniem oraz pozwala na sprawowanie przez sąd samokontroli jeszcze przed wydaniem orzeczenia.

Podsumowując, konieczna jest nowelizacja umożliwiająca zaskarżenie wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego w części obejmującej jedynie uzasadnienie. Brak takiej ewentualności naraża bowiem stronę na niemożliwość dochodzenia swoich słusznych praw w przypadku wydania zgodnego z prawem orzeczenia o błędnym uzasadnieniu. Istotą problemu jest kształtowanie sytuacji faktyczno-prawnej podmiotu poprzez ocenę prawną i faktyczną zawartą w uzasadnieniu orzeczenia. Za całkowicie niezasadne należy uznać odrzucanie skargi kasacyjnej tylko na tej podstawie, że zarzuty w niej podniesione odnoszą się jedynie do uzasadnienia. Wszakże nie bez powodu ustawodawca *de lege lata* przewiduje możliwość oddalenia skargi kasacyjnej w przypadku odpowiadania orzeczenia prawu, pomimo błędnego uzasadnienia. Nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której orzeczenie o błędnym uzasadnieniu, wywołujące negatywne skutki dla strony, byłoby w zasadzie niewzruszalne. Kwestia ta wymaga uregulowania prawnego, aby zapobiegać ograniczaniu stronie prawa do sądu, w tym do rzetelnego i sprawiedliwego procesu. Ponadto postulować należy nowelizację w zakresie ponoszenia kosztów postępowania przed Naczelnym Sądem

⁴² M. GRZYWACZ, M. JAGIELSKA, J. JAGIELSKI, R. STANKIEWICZ, *op. cit.*, Komentarz do art. 158, nb 2 i n.

Administracyjnym tak, aby strona, której zarzuty były zasadne, a jednak w obecnym stanie prawnym skarga została oddalona, nie ponosiła w związku z tym kosztów. Należy wprowadzić regulację uwzględniającą obligatoryjne odstąpienie od zasądzenia zwrotu całości kosztów sądowych.

ZASKARŻALNOŚĆ UZASADNIENIA WYROKU WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO

Streszczenie

Niniejszy artykuł został poświęcony problematyce możliwości zaskarżenia wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego w części dotyczącej uzasadnienia. Przedstawiono aktualną regulację prawną, a także wskazano jej wady oraz wynikające z nich zagrożenia dla interesu strony skarżącej. Głównym przedstawionym problemem jest kształtowanie sytuacji faktyczno-prawnej podmiotu na podstawie ocen prawnych i faktycznych zawartych w uzasadnieniu orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego. Ponadto zaproponowano alternatywne sposoby nowelizacji, skutkującej poprawą sytuacji prawnej strony skarżącej.

THE RIGHT TO APPEAL THE GROUNDS OF A DECISION ISSUED BY A POLISH VOIVODESHIP ADMINISTRATIVE COURT

Summary

This paper discusses the right to appeal a decision issued by a Polish voivodeship administrative court regarding the grounds given for the decision. It presents the current legal regulation, along with its shortcomings and the ensuing risks to the interests of the appellant. The main issue discussed in this paper is the appellant's actual and legal situation as presented in the legal and factual assessments given in the grounds for the court's decision. The paper also proposes alternative forms for an amendment to improve the appellant's legal situation.

Słowa kluczowe: uzasadnienie wyroku; postępowanie przed sądami administracyjnymi; skarga kasacyjna; sąd administracyjny; koszty postępowania przed sądami administracyjnymi.

Keywords: legal grounds for a judgment; administrative courts proceedings; appeal; administrative courts; costs of administrative court proceedings.

Literatura

- BORKOWSKI J., [w:] *Postępowanie administracyjne i sądowno administracyjne*, red. B. ADAMIAK, J. BORKOWSKI, Warszawa 2022.
- DRACHAL J., [w:] *Wzory pism i orzeczeń w postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, red. B. DAUTER, J. DRACHAL, M. NIEZGÓDKA-MEDEK, Warszawa 2018.
- GRZYWACZ M., JAGIELSKA M., JAGIELSKI J., STANKIEWICZ R., [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. R. HAUSER, M. WIERZBOWSKI, Warszawa 2023, «Legalis».
- HYŻOREK A., *Zaskarżanie skargą kasacyjną uzasadnienia orzeczenia wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny. Przyczynek do dyskusji nad kształtem regulacji*, «Przegląd Prawa Publicznego» 10/2020, s. 72-86.
- KNYSIAK-SUDYKA H., [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. T. Woś, Warszawa 2016.
- KNYSIAK-SUDYKA H., *Skarga i skarga kasacyjna w postępowaniu sądownoadministracyjnym*, Warszawa 2021.
- KURZAWA A., SZUSTAKIEWICZ P., [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. A. SKOCZYŁAS, P. SZUSTAKIEWICZ, Warszawa 2023, «Legalis».
- KWAŚNIAK A., *O potrzebie zaskarżania uzasadnień wyroków wojewódzkich sądów administracyjnych – głos w dyskusji*, «Przegląd Prawa Publicznego» 9/2021, s. 57-68.
- PIĄTEK W., [w:] *Środki zaskarżenia w postępowaniu sądownoadministracyjnym wraz z wzorami pism procesowych*, red. R. HAUSER, W. PIĄTEK, A. SKOCZYŁAS, Warszawa 2013.
- RZUCIDŁO I., *Uzasadnienie orzeczenia sądowego, ujęcie teoretyczne a poglądy doktryny*, Warszawa 2020.
- WOŚ T., [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. T. Woś, Warszawa 2016.
- ZAORSKI K., *Błędne uzasadnienie orzeczenia (art. 184 p.p.s.a.) a prawo do sądu*, «Studia Prawnicze» 4/2014, s. 173-187.